

JIŽNÍ AMERIKA OČIMA 2 CESTOVATELŮ

ŠÁRKA SKRBOVÁ

● — pointa

Jižní Amerika očima 2 cestovatelů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Šárka Skrbková
Jižní Amerika očima 2 cestovatelů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

**JIŽNÍ
AMERIKA
OČIMA
2
CESTOVATELŮ**

ŠÁRKA SKRBEKOVÁ

**JIŽNÍ
AMERIKA
OČIMA
2
CESTOVATELŮ**

ŠÁRKA SKRBEKOVÁ

● — pointa

Věnováno s láskou mamince, která si knížku sice už nepřečte, ale jsem si jistá, že mě tam seshora hlídá a dohlíží na mě. Byla pro mě vždy tou největší oporou a moc mi chybí. Život bez ní už není a nikdy nebude stejný.

**JIŽNÍ AMERIKA
POHLEDEM DVOU CESTOVATELŮ
VČETNĚ ITINERÁŘE A ROZPOČTU
ANEB JAK JSME JI PROCESTOVALI MY
A VY MŮŽETE TAKÉ**

Tak takhle nějak vypadal původní plán. Tímto jsem strávila několik dnů a dá se říci, že jsme se ho plus minus v 90 % drželi. Plánování je moje vášeň, ráda vyhledávám akční letenky, ubytování, kde budeme spát, místa, která stojí za to navštívit, a co za všechny místní speciality by měl člověk rozhodně ochutnat.

JIŽNÍ AMERIKA 2019

Čas

22. říjen–10. prosinec

Výdaje

cestovka – 80 tisíc Kč/měsíc, bez jídla a vstupů
my – 40 tisíc Kč/měsíc a půl, bez jídla a vstupů

Cena celkem

42 tisíc Kč plus vstupy a jídlo

Měna

brazilský reál 1 BRL – 4,27 Kč
paraguajský guarani 1 PYG – 0,003 Kč
bolivijský boliviano 1 BOB – 3,13 Kč
peruánský sol 1 PEN – 5,69 Kč

Víza

Brazílie, Chile, Bolívie, Peru – 90 dnů zdarma

Jazyky

španělština, portugalština

Ubytování

90–250 Kč/noc

Délka trasy

od Machu Picchu po vodopády 3 700 km

Pojištění, potřebné očkování

žloutenka, tyfus, žlutá zimnice (je sice povinná, ale za celou dobu nekontrolovali)

Autobusy

v Brazílii drahé, letecky, pronájem auta 450 Kč/den
levné autobusy – Bolívie, Venezuela

Procestované státy

Argentina, Bolívie, Brazílie, Ekvádor, Guyana, Chile,
Kolumbie, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay, Venezuela

Letenka

22. 10. 22 h Londýn, 13 h stopover v Londýně, let s Easyjet,
23. 10. odlet ve 12 do 19 místního času s leteckou
společností Norwegian do Ria za 7 020 Kč
1 200 Kč ubytování letiště

BRAZÍLIE

Vízum

zdarma 90 dnů, zařídí se na letišti

Měna

brazilský reál, 100 centavos 1 BRL – 4,27 Kč

Jídlo

feijoada – maso, rýže, fazole

džusy, káva

aqua do coco – kokosová voda

açaí – ovoce z pralesa, k výrobě oblíbených dezertů

tapiaco – opečená placka

Romeo e Julieta – dezert

Rio de Janeiro

salsa se tančí ve čtvrti Lapa, východ slunce na pláži Copacabana, socha Krista, žlutá tramvaj – zdarma, džusy, samba, trhy, smlouvat, ubytování 450 Kč/3 noci

São Paulo

261 Kč/2 noci (Desk hostel, oběd za 59 Kč), cesta – letecky 1 hodina, autobusem 6 hodin, cena 670 Kč (25 EUR, 29 USD) www.busbud.com, most přes řeku, mrakodrapy, kostel, největší město Jižní Ameriky, Museo de Arte, metro, 22 mil. obyvatel, kousek od města pláž Santos

Curitiba

330 Kč/2 noci, busem 6–8 hodin, autobus nejezdí příliš často, let – 1 hodina, 720 Kč (GRU-CWB, letecké společnosti – GOL, LATAM, AZUL), 1,8 mil obyvatel, ekologické město, botanická, univerzita Paraná, řádový kostel postavený roku 1737, Opera de Arame, metropolitní katedrála (toto město lze vynechat a ze São Paulo jet přímo do Iguaçu)

Iguaçu

300 vodopádů, Brazílie/Paraguay, letenka Curitiba to Foz Iguaçu (800–1 300 Kč, 183 BRL), největší vodopády na světě, 3 km dlouhé, 70 metrů vysoké, památka UNESCO, okolo jsou pralesy, je zde letiště Foz Iguaçu, bus vás zaveze ke vchodu do parku, u vstupu čekají nosálové, chtějí jídlo od turistů, pak jede vláček a nakonec pešky,

vzít si igelitku – pod vodopády se namočíme. Z letiště jede bus č. 120, který staví i u hotelů, CATARATAS DEL IGUAZU je název vodopádů ve španělštině, 62 BRL vstup (263 Kč), 18 BRL úschova zavazadel, 4 BRL bus, město Foz do Iguazu – 504 Kč/2 noci pro 2 lidi (250 na jednoho), ubytování Suite Cardoso

Brazílie cca 10 dnů

5 000 Kč bez vstupů a jídla

(70–200 Kč – jídlo stánek [restaurace])

PARAGUAY

týden

Vízum

90 dnů, zařídí se na letišti

Měna

paraguajský guaraní, 1 PYG – 0,003 Kč

Jídlo

Bori bori – polévka

terere – studený čaj z mate

cocido – zkaramelizovaný cukr a maté

jídlo 80 Kč

Itaipu

přehrada, kousek od Foz Iguazu

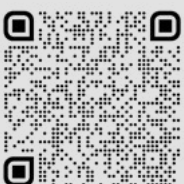
bus z Foz do Iguazu do Asunciónu – 85 000 PYG (260 Kč)

cesta 5 hodin, ale 4–6 x levnější než let

BuscaOnibus, jízdní řády Foz do Iguaçu – Asunción

Busbud, jízdní řády Foz do Iguaçu – Asunción

Asunción

hlavní město

600 Kč/2 noci hostel El farol

BOLÍVIE

nejlevnější země Jižní Ameriky, 300–500 Kč na den,
dodržovat bezpečnost, 35 úředních jazyků

Vízum

bezvízový pobyt na 90 dnů

Měna

bolivijský boliviano, 1 BOB – 3,13 Kč

Jídlo

Sopa de mani – arašídová polévka, maso z alpaky

osídlena řídce, hodně původních obyvatel, mototaxi, MHD, železnice

z Asunción do Salar de Yuyuni – bus, vlak – 35 hodin, 1 500 Kč

pauza ve městě **Villazon**

37 tis. obyvatel, na hranicích dva hotely – Hotel Santusa 200 Kč/noc,
Hotel Ideal 690 Kč/noc

Salar de Yuyuni

solná pláň, největší na světě, 700 Kč/2 lidi/2 noci

ze Salar de Yuni do La Paz – původně cesta busem – 9 hodin,
29 dolarů (660 Kč), nakonec letecky

La Paz

čarodějnický trh Mercado de las brujas, nejvýše položené administrativní město, cesta Yungas – cesta smrti, každoročně zemře 300 lidí, náměstí Plaza Murillo s katedrálou Panny Marie, královny míru, 500 Kč/2 noci/2 osoby – hostel Canoa, vyplatí se zůstat 4 noci a více pronájem mopedu možný
k jezeru 1 hodina a 40 minut, 70 km

Isa del Sol

ostrov na jezeře
dle legendy zde vznikl den a noc

jezero Titicaca

nejvýše položené splavné jezero na světě

lístky koky – na vysokohorskou nemoc

PERU

Vízum

vízum není třeba, lze se zdržet 90 dnů

Měna

peruánský sol, 1 PEN – 6,97 Kč

z La Paz do Cuzco – bus 10 hodin, 22 dolarů

dá se jet i turistickým autobusem 39 hodin se zastávkami

Bolivia Hop, jízdní řády La Paz – Cuzco

Cuzco

cena za 620 Kč/5 nocí

krásné město, pupek světa, vysoko položené, katedrála, posvátné i moderní město, architektura, křivolaké uličky uličky, Plaza de Armas, zapsáno na seznamu UNESCO, trhy, Muzeum kakaa a čokolády, Sascasyuamán – hradby

pronájem skútru možný

výlet do **Moray**

75 minut, 46 km, zelené kruhy v poli

Maras

solná políčka, stejná trasa, rozdíl 5 km

Rudé údolí

barevná hora, 140 km, 3,5 hodiny jízdy, Rainbow mountain
Cuzco do Pitumaraca (barevná hora) 104 km/2 hodiny

Machu Picchu

navštívit odpoledne, výstup na horu 2 200 schodů,
postaveno roku 1438

lístky koupit přes machupicchu.gob.pe

z Cuzco 214 km, 5 hodin jízdy

z Cuzco do Cercado de Lima – noční bus, 21 hodin, 600 Kč

Busbud, jízdní řády Cuzco – Cercado de Lima

Lima

500 Kč/3 noci

zapsáno na seznamu UNESCO, Plazde de Armas, bronzová kašna s katedrálou, arcibiskupský palác, Palacio del gobierno – sídlo prezidenta, zámek Torre Gale Palace – vyřezávané dřevěné balkony, Convento de San Francisco – kostel, kobka, sklepní uličky s ostatky 10 tisíc lidí, Parque de la Reserva – komplex fontán, pláž, nápoj brandy z hroznového vína Pisco Sour, Inca cola – jako kofola, Chicha morada – alkohol, černá kukuřice, ananas, skořice

11. 12. odlet domů, přes Lisabon

letenka cca 10 tisíc Kč, odlet z Brazílie – Rio De Janeiro,
plus 5 tisíc Kč letenka z Limy do Ria

letenky přímo z Limy do Madridu 12 400 Kč,
Mnichov 12 100 Kč, Berlín 14 000 Kč

TERMÍNY V SOUHRNU

22. 10.

večer odlet, noc Londýn

23.–26. 10.

Rio de Janeiro – 3 noci

26.–28. 10.

São Paulo – 2 noci

28.–30. 10.

Curitiba – 2 noci

30. 10. – 1. 11.

Foz Iguaçu – 2 noci

4. 11.

Brazílie – 9 nocí plus 3 rezerva, celkem 12 nocí

4.–6. 11.

Asunción – 2 noci

8. 11.

Paraguay – 2 noci plus 2 rezerva, celkem 4 noci

8.–9. 11.

Vílaron – 1 noc

9.–11. 11.

Salar – 2 noci

11.–15. 11.

La Paz – 4 noci

17. 11.

Bolívie – 7 nocí plus 2 rezerva, celkem 9 nocí

21. 11.– 4. 12.

Peru – 13 dnů

Puno – Plovoucí ostrovy, jezero Titicaca 2 dny

Cuzco – 7 dnů (barevná hora, Machu)

Lima – 4 dny

4. 12.–9. 12.

přesun do Mexika (5 dnů v Mexiku)

9. 12.–13. 12.

přesun do Miami (4 dny v Miami)

13. 12.

zpět do Evropy – Londýn

14. 12.

návrat to Čech

Tak byli byste podle tohoto plánu natěšení? No, já byla. Jižní Amerika nikdy ani nebyl můj extra velký sen. Jasně že člověk vidá fotky z Rio de Janeira a Machu Picchu a přemýšlí, zda se tam někdy skutečně vydá. Ale ten nápad mi vnukl až Marek, když jsme spolu cestovali v roce 2016 po Srí Lance. Že prý příští cesta bude Jižní Amerika, že by se tam rád podíval. Skoro o dva roky později, když jsme s kamarádkou Beátou projížděly Nový Zéland, jsme se obě shodly, že jsme o cestě do Jižní Ameriky už uvažovaly.

Začaly jsme tedy plánovat, že až Beát doklepe vízum v Kanadě, sejdeme se v Jižní Americe a procestujeme ji spolu. Bohužel si stále nebyla jistá termínem a pořád to odkládala. Nakonec jsme zjistily, že i naše plány jsou jiné. Beát chtěla procestovat i Střední Ameriku a na cestě strávit půl roku, já počítala asi se dvěma měsíci a pouze s Jižní Amerikou. Půl rok mi přišel dlouhý, a hlavně bych řekla, že to finančně vyjde tak na čtvrt milionu, a to bych opravdu nenašetřila. Zatímco já, když píši tyto řádky, sedím v autobuse mezi Paraguayí a Argentinou a v Jižní Americe jsem již třetí týden, Beát si plánuje za dva týdny koupit letenku do Chile a zatím žádný přesný plán nemá. Každopádně naše společné cestování pohořelo na odlišných představách a já si vzpomněla na Marka.

Zeptala jsem se ho, jestli by chtěl do Jižní Ameriky, a on se tou myšlenkou nadchl. Vysvětlila jsem mu, že to bude asi na dva měsíce (zda dostane tolik dovolené) a plus minus 60 až 70 tisíc korun (zda tolik zvládne našetřit). Ujistil mě, že ani jedno není problém. A tak jsem se pustila do plánování. Několik dnů jsem strávila nad průvodci, sepisovala základní informace o zemích, jaká tam jsou potřeba víza, jakou mají

měnu, na co si dát pozor a jaká místa navštívit. A snažila se vytvořit jakýsi itinerář cesty. Bohužel některá místa byla krásná, ale mimo naplánovanou cestu (tisíc kilometrů tam a poté tisíc kilometrů zpět, například nádherné mramorové jeskyně Marble Caves na jihu Chile) a bylo třeba je škrtnout. Nebo naopak, když jsem koukala na mapu, že z Paraguaye jedeme rovnou do Bolívie, přišlo mi škoda minout Argentinu a Chile, a tak jsem tam přidala krátkou zajížďku. Sestavit plán není úplně jednoduché, ale když víte, co a jak, dá se to zvládnout.

Beáta nakonec do Jižní Ameriky odcestovala, nějaký čas strávila v Chile a Argentině a její plány překazil koronavirus. V době, kdy dopisuji tyto řádky, je v Buenos Aires a zvažuje, zda se má vrátit do ČR. Včera jí volal někdo z ambasády, že Německo vypraví vládní speciál a Češi a Slováci mohou letět taky do Frankfurtu. Cena letenky prý bude přiměřená. V rozhovoru jsme se shodly, že nikdo teď neví, co bude. A vzhledem k tomu, že všechno je zavřené a cestování jen tak povolené zase nebude, tak je asi jedno, jestli má sedět v karanténě v Argentině, nebo na Moravě. Až se situace uklidní, má v plánu se tam vrátit a rovnou to spojit i se Střední Amerikou. A protože Střední Ameriku mám taky na seznamu, kdo ví, třeba se tam nakonec přece jen vydáme společně. Ale to je hodně velké předbíhání, zatím musím sedět doma a venku nosit roušky, takže plánovat tuto cestu je trochu předčasné. Německo zrovna asi není profík v byrokracii, a tak se stalo, že po osmi měsících Beátě stále nepřišla cena letenky, kterou by měla zaplatit. Předpokládáme tedy, že návrat domů měla zdarma. Vraťme se ale k cestě, která již proběhla – k Jižní Americe.

Plánovat datum odletu není zrovna snadné, musí se sjednotit několik kritérií, dovolená v práci, pronájem bytu, zda již bude dostatečně našetřeno. O všem pak rozhodly letenky. Letenku tam jsem objevila celkem snadno, z Londýna do Rio de Janeira za 7 tisíc a pak Ryanaiem krátký let z Prahy do Londýna za 700 Kč. Protože v Londýně je hned pět letišť a odlet byl samozřejmě z jiného, nechtěla jsem riskovat, že by nám let do Ria uletěl, a protože Marek nikdy nebyl v Londýně, zarezervovala jsem nám ubytování a přílet do Londýna jsme měli naplánovaný o den dříve než odlet do Ria. Měla jsem tedy celý den, abych Markovi alespoň trošku ukázala hlavní město britské monarchie.

Letenka zpátky byla celkem oříšek. Pořád mi to ukazovalo ceny kolem 13 až 16 tisíc korun. Ač jsem hledala přes různé prohlížeče, odlety a přílety přes různá města a země, nebyla jsem schopná cenu stáhnout. A tohle mi přišlo zatraceně hodně. Až jednou mě napadlo, co to vzít přes USA. A let z Miami do Londýna za 3 500 Kč byl na světě. Ale stále jsem nemohla najít levné spojení mezi Peru a Miami. No a na cestě leží Mexiko. Tak jsem začala hledala lety do různých míst tam. A našla jsem dvě výhodné letenky, z Limy do Cancúnu za 3 000 Kč a za tři dny z Cancúnu do Miami za 2 500 Kč. Super! Tak aspoň uvidím malou část z Mexika. Když jsem si vygooglila město Cancún a uviděla ty úžasné pláže a mayské pyramidy, o cestě zpět domů bylo rozhodnuto. Navíc Miami (kromě Havaje a Aljašky) je jedno z míst USA, které jsem si přála jsem navštívit. Východní část jsem procestovala jako au pair během pobytu a pak jsem se tam vrátila cestovat na místa, která jsem nestihla. Na západ USA jsem se vydala o pár let později s bráchou a stihli jsme hlavní velká města a mnoho

národních parků. Do současné doby jsem procestovala 56 států, ale počítat USA jako jeden stát mi přijde trochu nefér.

Marek stále tvrdil, že se domů nevrátí, že si s jeho letenkou nemám dělat starost, že ho doma nic nečeká a že na-prosto vážně přemýšlí, že v Jižní Americe zůstane. Myslela jsem si, že jen tak plácá do vzduchu. Přece jen nějaký ten pátek Marka už znám. Ale letenku kupovat nechtěl, tak jsem ji zařídila začátkem července pouze sobě. Nakonec si pár týdnů po mně Marek koupil podobné letenky. Rozdíl mezi našimi odlety je pár hodin a cena za jeho letenky je jen o pár stovek vyšší než moje. Na to, že kupoval letenky poprvé v životě, je to úspěch. Já byla v té době na plavbě Středomořím a nebyla možnost mu letenky zajistit. Řekla jsem mu, že mu je můžu koupit hned po návratu asi za pět dnů, ale nakonec si poradil sám.

Můj první strašák, zda Marek na cestu opravdu našetří, byl, když mi měl poslat peníze za zakoupené letenky a peníze mi posílal na třikrát. V té době už měl mít našetřeno alespoň třetinu z požadované částky.

Na konci září jsem končila s prací letušky (ale to je jiný příběh), přenechala pronájem pražského bytu další letušce, vydala se na cestu do Santiaga de Compostela a po návratu už si začínala balit, plánovat a připravovat se na Jižní Ameriku. Zároveň jsem Markovi poctivě odpovídala na všechny dotazy a přeposílala mu rady, co si má zabalit, co má všechno zařídit, aby na nic nezapomněl.

Marek mi začínal psát e-maily, že ho cesta bude stát tři tisíce korun denně. Krom jiného se odkazoval na to, že bude muset platit zdravotní a sociální pojištění. Trvalo mi chvíli, než se mi podařilo vysvětlit mu, že ano, v Jižní Americe

bude platit ubytování a jídlo, a pokud si někoho nenajde na krátkodobý pronájem do bytu v Brně, bude muset zaplatit i toto jako výdaj. Ale žádné povinné výdaje tři tisíce korun denně ho opravdu nečekají. Dokonce velkou část cesty měl čerpanou dovolenou, tudíž mu za ní stále běžel plat. A pouze na posledních pár dnů měl neplacené volno, ze kterého se doplácí zdravotní (v minimální výši), ale sociální pojištění se z toho vůbec neplatí.

Balení a loučení proběhlo v poklidu. Přece jen to není moje první delší cesta do zahraničí a rodina a přátelé si na to už tak nějak zvykli.

21. 10. JEŠTĚ ČESKÁ REPUBLIKA

Poslední kontrola, že mám vše nezbytné (hlavně pas a peníze), rozloučení s rodinou a kocoury a vyrážím z Jablonce. Marek už čeká na Černém Mostě v Praze, jel rovnou z Liberce. Kupujeme si snídani na zítřejší ráno a jídlo na cestu do letadla, zahlédnu ještě drink za 12 korun, mňam, to chci zkusit. Nakonec platím 24 Kč, těch pár kaček neřeším, až později zjistím proč. Účtenka se slevou se mi přichytila do vlasů a pokladní ji tedy nemohla vidět. No, stane se. Cestou ke kamarádce Zuzce, kde máme přespat, narazíme na Zuzku v tramvaji. Super, aspoň nebude problém se dozvonit, když jim zvonek vlastně nefunguje. Se Zuzkou si povídáme, loučíme se, neuvídíme se dalších několik měsíců. Zatímco já do Jižní Ameriky odlétám již zítra, Zuzka měsíc po mně odlétá na Nový Zéland, kde stráví několik měsíců. Všechno je tak hektické, že si to pomalu ani neuvědomuji. Zuzčin přítel Míra nám vaří polévku. Tenhle servis bych si nechala líbit.

Uleháme a nastavuji budík za čtyři hodiny. Marek kouká nevěřicně, jestli to myslím vážně. Myslím. Kariéra letušky vás na brzká vstávání a nedostatek spánku dokonale připraví. Zuzka plánovala zůstat na Zélandu asi 3 až 4 měsíce, život a koronavirus to nakonec protáhly na neuvěřitelných 22 měsíců.

**„ŽIVOT JE TO, CO PROBÍHÁ, ZATÍMCO TY PLÁNUJEŠ
NĚCO JINÉHO.“ JOHN LENNON**

22. 10. LONDÝN

Ráno vstáváme ve 4 hodiny a potichu se vykrádáme z bytu. Ještě na letišti si dáme snídani a procházíme všemi kontrolami. Markovi prochází, že pronesl rozebraný dron, a já pe-přák (jako už na tolik letů předtím, ale pšt). V letadle sedíme každý jinde, u Ryanairu se za výběr sedačky připláci a jako správně šetřivému člověku mi to přijdou jako vyhozené peníze. Hodinu bez sebe vydržíme, když pak spolu máme strávit skoro dva měsíce v kuse. Sedím na nouzáku (nouzový východ v letadle, nad křídly) a jsem zvědavá, jak nás letušky proškolí. Kupodivu vůbec, řeknou, ať si prostudujeme leták. To my jsme v tomhle byli důslednější. „Dobrý den, musím vás informovat, že sedíte u nouzového východu. Není zde dovoleno mít jakékoliv zavazadlo a vše musí být uloženo do schránek nad vašimi hlavami. V případě nutnosti budete požádáni, abyste otevřeli tento nouzový východ. Uděláte to pouze na povel posádky: Evacuate. A je to velmi jednoduché. Zkontrolujete vnější podmínky, zatáhnete červené